

Handläggare: Therese Lang
Telefon: 08-508 24 506

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Svar på remissen revidering av riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen

Steinunn Å Håkansson
Stadsdelsdirektör

Anna-Britta Hasth
Chef omsorg om äldre och stöd
till personer med
funktionsnedsättning

Sammanfattning

Äldreomsorgen i Stockholms stad har utvecklats, bland annat genom att valfrihet har införts inom vård- och omsorgsboenden och dagverksamhet samt möjlighet till korttidsvård utomlands. Förändringarna inom verksamhetsområdet innebär ett behov av att revidera nuvarande riktlinjer. Äldreförvaltningen har utarbetat ett förslag till riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS för personer 65 år och äldre (bilaga). Riktlinjerna är ett komplement till gällande lagstiftning och ska fungera som stöd i myndighetsutövningen.

Generellt anser förvaltningen att riktlinjerna har förtydligats sedan tidigare upplaga. Förvaltningen befarar dock att de nya riktlinjerna kommer att bli kostnadsdrivande. Korttidsvård föreslås kunna beviljas för att den enskilde ska återhämta sig efter sjukhusvistelse. Förvaltningen anser att återhämtning är ett vitt begrepp som kan leda till att kommunen tar ett rehabiliteringsansvar som landstinget ska bära. Kortare vårdtider leder till ökade kostnader för hemtjänsten.

Förvaltningen anser att de föreslagna riktlinjerna avseende trygghetslarm är ett steg i rätt riktning. Personer över 65 år ska få ett trygghetslarm om de önskar, utan biståndsbedömning. Formuleringarna i riktlinjerna behöver dock ses över, då *ansöka* och *bevilja* är begrepp som används vid biståndsbedömning utifrån Socialtjänstlagen.

Bakgrund

Socialtjänstlagen, SoL, är en ramlag som ger kommunerna handlingsutrymme att utforma äldreomsorgen efter lokala förutsättningar och behov. Enligt lagen ska den enskilde tillförsäkras en "skälig levnadsnivå" och bistånd ska utgå från en bedömning av den enskildes individuella behov. Riktlinjer för biståndshandläggning, som fastställs av kommunfullmäktige, är ett komplement till gällande lagstiftning som ska ge stöd och vägledning i myndighetsutövningen.

Ärendets beredning

Remissen har beretts inom beställarsektionerna inom omsorgen om äldre och stöd till personer med funktionsnedsättning samt av avdelningschef och verksamhetscontroller. Diskussioner har förts med stadsdelsförvaltningarna, Hägersten-Liljeholmen och Älvsjö. Stadsdelens pensionärsråd har tagit del av förvaltningens remissvar vid sitt sammanträde den 15 april 2010.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Riktlinjer är ett stöddokument för biståndsbedömarna, individuella bedömningar görs alltid med utgångspunkt i socialtjänstlagen. Förvaltningen välkomnar att riktlinjerna har förtydligats, vilket ökar likställigheten i biståndsbedömningen inom Stockholms stad. Riktlinjerna kan förtydligas ytterligare om det framgår vilka ändringar som har gjorts mot tidigare riktlinjer.

Förvaltningen anser att riktlinjerna tenderar att blanda handläggning med verkställighet. Riktlinjerna ska vara ett stöd för biståndsbedömarna i deras myndighetsutövning. Biståndsbedömarna bedömer den enskildes behov och beskriver dessa i beställningen till utföraren. Hur biståndsbedömarnas beslut ska verkställas beskriver utföraren, tillsammans med kunden, i genomförandeplanen.

Förvaltningen befarar att de reviderade riktlinjerna kommer att bli kostnadsdrivande, om korttidsvård ska kunna beviljas för återhämtning efter sjukhusvistelse. Förvaltningen ser redan idag en kostnadsökning på grund av kortare vårdtider, vilket har resulterat i ökade hemtjänstinsatser och korttidsvård. Korttidsvård har även ett betydligt högre dygnpris än ett vård- och omsorgsboende.

5.4.2 Konsumentrådgivande funktion

Stadsdelsförvaltningen anser att "konsumentrådgivande funktion" kan vara ett vilseledande begrepp, eftersom biståndsbedömarna är myndighetsutövare. Biståndsbedömarna har ett informationsansvar som kan förtydligas.

6.3 Anställning av anhörig eller närstående

Riktlinjerna om anställning av anhörig eller närstående är förtydligat och bra.

6.4 Trygghetslarm

Den förenklade hanteringen av trygghetslarm är bra, men riktlinjerna behöver förtydligas. Enligt riktlinjerna ska den som har fyllt 65 år och som *ansöker* om trygghetslarm beviljas detta. Senare i stycket står det att beslut om trygghetslarm *beviljas* för dem som har fyllt 65 år. Handläggningen kommer att bestå av att ta ställning till om personen har fyllt 65 år samt att registrera ett beslut, (inte biståndsbeslut), i parapyet för att den enskilde ska kunna debiteras en avgift för sitt trygghetslarm. Det krävs alltså inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen för att få sitt larm. Begreppen *ansöker* och *beviljas* behöver omformuleras, då en ansökan alltid leder till ett biståndsbeslut, som beviljas eller inte.

6.5.1 Städning och fönsterputs

Förvaltningen ser gärna ett förtydligande exempel av *samlat ansvar för hemmets skötsel*, för att säkerställa likställigheten i biståndsbedömarnas bedömningar.

6.9 Korttidsvård

Korttidsvård föreslås kunna beviljas om den enskilde har behov av *återhämtning* efter en sjukhusvistelse. Förvaltningen anser att *återhämtning* är ett vitt begrepp som kan leda till att kommunen tar ett rehabiliteringsansvar som landstinget ska bära.

Förvaltningen ser redan idag en kostnadsökning på grund av kortare vårdtider, vilket har resulterat i ökade hemtjänstinsatser och korttidsvård. Korttidsvård har även ett betydligt högre dygnpris än ett vård- och omsorgsboende.

6.9.1 Korttidsvård utomlands

Kriteriet, "den enskildes välbefinnande bedöms ge särskilda vinster om korttidsvården sker i ett land med sol och värme", behöver konkretiseras.

Informationen till personer som blir beviljade korttidsvård utomlands är omfattande och sträcker sig över olika yrkesroller. För att säkerställa att rätt

information ges, kan en gemensam informationsbroschyr vara bra att överlämna till den enskilde.

Bilagor

1. Riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen.